BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO
de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

26 - a Jaro | Respondeca redaktoro — S-ro CARLOS DOMINGUES | Numero 1 - 4 (258-261)

Aliĝo al B.L.E. 10$000
Eksterlande Sv. fr. 4

Januaro - Aprilo 1933

REDAKCIO — Rua Marechal Floriano, 212
RIO DE JANEIRO — BRAZILO

O Valor Educativo do Esperanto

O manifesto que eminentes educadores ingleses publicaram, em abril dêste ano, a respeito do Esperanto, é um documento cuja importância não precisa ser encarecida, não só em razão da autoridade dos que o subscreveram, como dos argumentos em que se apoiam os signatários.

"A' vista da grande necessidade, no mundo moderno, de uma língua auxiliar internacional, simples e adequada, que possa ser aprendida em todos os países civilizados e facilmente usada, na conversação e na escrita, em todos os atos da vida, desejamos (assim começa o manifesto) chamar a atenção para os méritos do Esperanto e seu lugar na educação".

Acentuam em seguida os professores ingleses que o Esperanto resistiu à prova de quarenta e cinco anos de uso prático. O seu êxito foi demonstrado em nada menos de vinte e quatro congressos internacionais, em que tomaram parte para mais de 1.000 pessoas, que representavam de trinta a quarenta nacionalidades. Não houve intérpretes nessas assembléias, nem nas reuniões de especialistas, que se realizaram conjuntamente com os congressos ou em outras ocasiões.

E nem se verifica sómente o emprêgo difundido e fluente da língua nas viagens, no intercâmbio cultural e nas relações pessoais de amizade: já é considerável a sua aplicação para fins técnicos e profissionais. Foram criadas cátedras de Esperanto nas Universidades de Liverpool, Genebra e Cracovia; foram publicadas obras originais na língua, entre outros, pelo Prof. Baudouin, sôbre a Auto sugestão, pelo Prof. Bovet, sôbre a Psicanálise, e pelo Prof. Collinson, sôbre a Linguagem. Tem apreciado larga matéria cientifica e prática, especialmente no Japão, onde o Esperanto está sendo utilizado, em jornais e livros, nos assuntos mais diversos, como a resistência dos materiais, a química inorgânica e orgânica e a meteorologia; nesse mesmo país foi editado um vocabulário farmacêutico em Esperanto, e na Europa já foram publicados vários dicionários técnicos, inclusive um com cêrca de 4.000 termos, editado pela sociedade internacional de médicos esperantistas. Sómente durante o ano de 1931 foram irradiadas 1.204 palestras em Esperanto e 514 lições, de estações radiotelefônicas de 21 paises, inclusive o Japão.

Continuando, o manifesto regista que a sociedade internacional de professores esperantistas tem em seus arquivos os nomes de cêrca de 7.000 professores (em sessenta países), que sabem a língua, e mais de 1.000 escolas (em trinta e dois países), em que foram estabelecidos cursos de Esperanto. Aí se compreendem escolas primárias e secundárias da Grã-Bretanha, devendo-se mencionar que o Departamento de Educação da Inglaterra e País de Gales ha mutios anos permite o funcionamento de aulas diurnas e noturnas de Esperanto.

Acompanhamos até aqui os termos do manifesto e vamos traduzir as suas conclusões:

"Pleiteamos a adoção do Esperanto como primeira língua a ser estudada, depois da materna, nas escolas de todos os países, ~~tanto~~ pelos fundamentos de ordem geral, como pelas seguintes razões especiais:

"1) Pode-se aprender bem o Esperanto em prazo notavelmente curto, em comparação com o tempo necessário para as línguas nacionais, que são cheias de idiotismos e de dificulda-

des de gramática e de pronúncia; assim, o estudo do Esperanto é proveitoso mesmo para os alunos que não teem tempo ou aptidão para aprender uma língua estrangeira comum, em condições de usá-la razoavelmente.

"2) *O Esperanto é um teste de aptidão para as línguas e auxilia o professor a escolher rapidamente os alunos que podem com proveito empreender o estudo de outras línguas, às quais êle é uma excelente introdução.*

"3) *Sua gramática lógica e o fato de que o seu método de expressão é claro e sem ambiguidades, tendem a desenvolver a precisão no emprêgo das palavras.*

"4) *O conhecimento do Esperanto não só tem influência como estímulo para o estudo de outras línguas, como também conduz a um estudo mais eficiente da geografia, graças ao interêsse, despertado pela correspondência, em relação à vida dos outros países de todas as partes do mundo civilizado.*

"5) *A literatura em Esperanto, tanto original como traduzida, cresce constantemente e já é suficiente para justificar, por si só, o estudo da língua.*

"*Associamo-nos cordialmente aos esforços que estão sendo feitos para introduzir o Espe-como matéria regular de ensino e para dar incentivo ao seu emprêgo nas escolas do mundo inteiro*".

Emanado de educacionistas ingleses, o documento a que nos referimos tem por isso mesmo especial relêvo: serve para mostrar como se enganam aqueles que supõem que nos países onde se falam as chamadas grandes línguas (inglês, francês, espanhol), não haja senão a idéia de impor a língua nacional ao resto do mundo, numa vassalagem incompreensível, sobretudo para os vassalos.

Muitos fatos provam precisamente o contrário. E para citar os mais recentes, ao lado da proclamação de notáveis catedráticos das Universidades de Londres, Liverpool, Manchester, Oxford, recordemos o apoio que recebeu do Govêrno Francês o 24º Congresso Universal de Esperanto, em Paris, no ano passado, congresso que teve a presidência de honra do presidente da República e o patrocínio de 11 ministros de Estado, e lembremos que o Govêrno espanhol subvenciona, como aliás outros governos, a associação esperantista nacional.

DORMANTA LEONINO

Al la klera sam-o s-ro Enrique Legrand

Sur mia tablo kuŝas leonino
Peze, plumbe dormanta...
Sinten' trankvila, spiro delikata,
La kapo sur la mano...
Pasas la horoj, tagoj kaj monatoj,
La leonino dormas...

Vidante ŝin, mi ĉiam rememoras
Fabelon por infanoj, rakontatan
De mia vartistino:
La fakto estis, ke en reĝolando,
Ĉe naskiĝo de l' princo,
Invitis reĝo faman diveniston,
Kiu diru la sorton de l' infano.
Tiu diris: "Reĝido ĵus naskita
Havos ja strangan sorton:
Ĉar li trovos, ho ve, la nigran morton
Ĉe la teruraj manoj de leono!"
Konsterniĝis la patro kaj ordonis
Al l' artisto plej lerta,
Ke li skulptu leonon
Kvazaŭ vivan, teruran, minacantan,
Por ke ĝin vidu ĉiutage princo
Kaj al ĝi kutimiĝu; sed okazis,
Ke pro ia motivo
La leono skulptita ŝanceliĝis
Kaj mortigis la princon...

Nun, mi timas,
Ke mia leonino, ja malgranda,
Peze, plumbe dormanta,
Iam vekiĝos kaj minacos min...
Kelkafoje mi pensas, ke la timo
Estas vana: monatoj, jaroj pasas,
La leonino dormas...
Sed ŝi vekiĝos; estu, ŝi vekiĝu!
Ĉe tiu horo, mi ne kredas,
Ke mi ankoraŭ vivos...
Homoj, Tero, la tempo kaj la spaco
Estos nenio plu!

Tamen, pro singardemo,
Ŝian dormon respektas mi plej sankte:
Ĉiutage mi vidas,
Ĉu la servisto — tiu sentaŭgulo! —
Ŝin mallerte ne vekis!
Silentu! nur mallaŭte!
Leonino bezonas ripozeti,
Kaj ĝuste nun ŝi dormas... Nur kviete!

Porto Carreiro Neto.

UNIVERSALA FEDERACIO ESPERANTISTA

I — FONDO KAJ CELO

Laŭ decidoj de la Konvencio de Parizo, elprenita de la Naciaj Societoj dum la Pariza Kongreso, la 4 aŭgusto 1932, estas decidita la fondo de la Universala Federacio Esperantista (U.F.E.) kies celo estas:

a) esti inter la Naciaj Societoj enterliga organismo por faciligi la disvastigadon de la internacia helplingvo Esperanto, kreita de Dro. Zamenhof kaj kontrolata en sia disvolviĝo de la Esperantista Lingva Komitato kaj ĝia Akademio.

b) Fari al siaj membroj ĉiujn eblajn servojn por plifaciligi iliajn ĉiuspecajn moralajn kaj materialajn rilatojn.

c) Zorgi pri la interesoj de la Esp. — movado en la tuta mondo: organizo de la Universalaj Kongresoj de Esperanto per helpo de loka komitato, de teknikaj konferencoj aŭ aliaj kunvenoj internaciaj ktp.

ĉ) Publikigi kaj konservi la oficialajn dokumentojn de la Esp. — Movado, la oficialan jarlibron kaj la oficialan bultenon.

II — NEŬTRALECO

La U.F.E. estas absolute neŭtrala al religio, politiko, nacieco, lingvo aŭ raso. En ĝi viroj kaj virinoj estas egalrajtaj kaj elekteblaj al ĉiuj funkcioj.

ĜENERALAJ RIMARKOJ

1 — La membreco de la Universala Federacio Esperantista povas esti akirata nur per aliĝo al al nacia societo — membro de la federacio.

Membro-kategorioj

2 — La nacia societo pagas ĉiujaran kotizon por siaj membroj laŭ la sekvantaj kategorioj:

Membro simpla: por ĉiu membro sv. fk. 0,50. Membro simpla ricevas pere de la nacia societo la internacian membrokarton kaj la oficialan bultenon.

Membro aktiva: por ĉiu membro sv. fk. 2,50. Membro aktiva ricevas la internacian membrokarton, la oficialan bultenon kaj la oficialan jarlibron.

Membro subtenanto: por ĉiu membro sv. fk. 12. — Membro Subtenanto ricevas la membrokarton, la bultenon, la jarlibron kaj gazeton laŭ elekto el listo de la Centra Oficejo.

Patrono: Kotizo sv. fk. 100. — Li ricevas la samon kiel Membro-Subtenanto kaj ilia nomo estas presata en la oficiala bulteno.

SERVOJ DE U.F.E.

3 — Ĉiu membro rajtas uzi la servojn de la federacio aparte organizitajn de ĝi kaj konigatajn per la organoj de la federacio.

Por legitimacio en ilia uzo servas aŭ la membrokarto kun kotiz-banderolo por la kuranta jaro aŭ la servokuponoj, disponigitaj al la membroj kaj gluotaj sur la rilatan korespondaĵon.

La aliĝo al U.F.E. kondiĉas la akcepton kaj aplikadon de ĝiaj statutoj.

Ĝis nun apartenas al la Federacio la jenaj asocioj:

Brita Esperantista Asocio, *London;* Brazila Ligo Esperantista, *Rio de Janeiro*; Centra Dana Esperantista Ligo, *Aarhus;* Societo Franca por la propagando de Esperanto, *Paris;* Hispana Esperanto-Asocio, *Madrid;* Itala Esperantista Federacio, *Milano;* Japana Esperanto-Instituto, *Tokio;* Kataluna Esperantista Federacio, *Barcelona;* Litova Esperanto-Asocio, *Kaunas;* Sveda Esperanto-Federacio, *Stockholm.*

25-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

Köln, 29 Julio — 5 Aŭgusto 1933

OFICIALAJ SCIIGOJ

Adreso de la LKK: 25-a Universala Kongreso de Esperanto, Trajanstr. 25, Köln, Germanujo.

Kotizo: *GMK* 20.

Grava sciigo: Dank' al la fervora subteno de s-ro D-ro Bluth la magistrato de la urbo Bad Neuenahr konsentis nomi placon meze de la urbo ”Dr. Zamenhof-Platz“. La solena inaŭguro okazos dum la kongreso; la kongresanoj estas invitataj, partopreni tiun feston.

Afiŝoj pri la 25-a Universala Kongreso: La urbo Köln donacis 3000 belajn afiŝojn kun bildo de la fama katedralo kaj kun Esperanto-teksto. Ili estas senpage riceveblaj ĉe adreso de la LKK, Trajanstr. 25, Köln.

5000 *ekzemplerojn de nova gvidfolio* konsentis al ni la magistrato de la urbo Köln. Ili estas senpage riceveblaj ĉe la adreso de la LKK, Trajanstr. 25, Köln.

Jam pli ol 500 esperantistoj el 29 landoj aliĝis al la Kongreso.

DICIONÁRIO PORTUGUÊS-ESPERANTO

No último número desta revista, tratando do próximo aparecimento do "Dicionário Português-Esperanto", dissemos que a publicação seria feita em fascículos.

As numerosas encomendas que estamos recebendo confirmam a nossa convicção de que a obra é necessária.

Quanto à maneira da publicação, chegamnos, entretanto, vários pedidos e sugestões no sentido de que o dicionário seja publicado todo de uma vez.

Tínhamos calculado 9 a 10 fascículos mensais, o que quer dizer que o livro estaria completo, nas mãos dos leitores, em dezembro.

Acedendo às sugestões e modificando o plano primitivo, não daremos os primeiros fascículos nos prazos fixados, mas entregamos dentro de cinco meses, mais ou menos, a obra concluida. O volume será remetido já cartonado.

Acreditamos que essa alteração não prejudicará os "samideanos" que já fizeram suas encomendas, e esperamos que concordarão com o novo plano, tanto mais que para êles mantemos o preço pago de 15$000 para o Brasil e.. 36$00 para Portugal.

A cada um dos assinantes demos aviso particular nesse sentido. Áqueles que se manifestarem em desacordo, faremos, está claro, a pronta devolução da importância.

O preço para as vendas depois da publicação será de 20$000 para o Brasil e 50$00 para Portugal, mais 10% para as despesas de remessa.

REVUO DE LA GEOGRAFIA SOCIETO

La Societo de Geografio de Rio de Janeiro, en la lasta numero de sia bonega "Revuo" (volumo XXXV, 1932), komencis la publikigadon de esperantaj resumoj de ĉiuj artikoloj.

La resumoj estas faritaj de d-ro Saladino de Gusmão, unu el la redaktoroj de la "Revuo", kaj tradukitaj de d-ro Luiz Porto Carreiro Neto, lingvokomitatano kaj ĝenerala sekretario de B. L. E. La rezolucio de tiu grava societo ne mirigis la esperantistojn, pro tio ke Esperanto ĉiam ricevis de ĝi fortan subtenon, precipe dum la prezidanteco de Generalo Moreira Guimarães.

Tamen tiu iniciato havas grandan signifon por nia movado, ĉar la "Revuo de la Societo de Geografio de Rio de Janeiro" cirkulas en la samspecaj sciencaj medioj en la tuta mondo kaj verŝajne trovas imitantojn.

Ĉe la aprila kunsido de la Societo, la unua sekretario, d-ro Alcides Bezerra, sciigis ke Brita Esperanto-Asocio sin gratulis kun ĝi kaj ke s-ro Saldanha Carreira komunikis ke li pritraktos la aferon en parolado farota ĉe la Geografia Societo de Lisbono, kies membro li estas.

D-ro Bezerra proponis ke d-ro Carlos Domingues, ĝenerala sekretario de la Societo kaj prezidanto de Brazila Klubo Esperanto, legu originale la leterojn, por ke la societanoj nekonantaj Esperanton povu ĝin aŭdi.

Post la legado ĉiuj societanoj aplaŭdis kaj kelkaj deklaris ke ili facile komprenis la sencenhavon de la leteroj.

NOBEL-PREMIO DE 1933

Ĉe kunsido je la 7.ª decembro 1932 la Brazila Beletristika Akademio aklame indikis la nomon de s-ro Coelho Netto kiel kandidaton de Brazilo al la Nobel-literatura premio donota en 1933. En tiu sama kunsido estis nomita s-ron Humberto de Campos por la redaktado de la deziresprimo, kiu pri tio estas sendota al la komitato de la Nobel-premio, en Stockholmo, deziresprimo legita kaj aprobita ĉe kunsido je la 22ª decembro.

DEZIRESPRIMO

En la momento, kiam Eŭropo sin turnas al la Nova Mondo kaj ekzamenas la fortojn, kiuj tie ekestas kaj kiuj celas la rejunigon de la Civilizacio; kiam la amerikaj popoloj, ne rompante siajn ligilojn kun la klasika spirito, surstampas per siaj naturdotoj la konojn, kiujn, kvazaŭ trezoron, al ili postlasis la eltrovintoj de iliaj landoj; kiam kunfandiĝas, por la refreŝigo de la morala kaj intelekta posedaĵaro de la Homaro, unuflanke la sperteco kaj la gusto de la nacioj eliĝintaj el la mezepoka tumulto, aliflanke la vigla kaj instinkta inspiro de tiuj, kiuj sin levas el la arbaroj kaj el la montaroj de Ameriko, — Brazilo sentas sin devigita, per la pero de la plej reprezentpova el siaj literaturaj asocioj, veni antaŭ la Nobelan Komitaton por prezenti la hodiaŭ plej eminentan kaj multproduktantan brazilan

verkiston, kiel kandidaton al la Literaturpremio en 1933.

Fondita laŭ la modelo de la Franca Akademio jam de tridekkvin jaroj, la Brazila Beletristika Akademio, kies seĝojn ĉiam okupas la plej kleraj kaj influhavaj homoj, kiujn havas Brazilo ĉe la literaturo kaj sciencoj, neniam subtenis la kandidatecon de iu ajn el siaj membroj al internaciaj honoroj kaj premioj. Sed tiel fortaj kaj tiel nekontraŭstareblaj estas la voĉoj, el la tuta nacio, indikantaj la nomon de unu el la plej altaj kaj viglaj spiritoj produktitaj de Brazilo dum kvar jarcentoj da literatura agado, ke la Brazila Beletristika Akademio sin turnas al la Nobela Komitato kun la kandidateco de sia glora kunakademiano s-ro Coelho Netto, ne nur pro la kolektiva voĉo de la institucio, sed ankaŭ kiel senduban esprimon de la unuanima volo de la Brazila Nacio.

S-ro Coelho Netto estas ja unu el la figuroj apartenantaj al la trezoro de la nacia kaj de la amerika kulturo. Lia verkaro, unu el la plej vastaj ĝis hodiaŭ faritaj en la portugala lingvo, elmontras mirindan kreopovon, kiu lin lokas inter la grandaj ideoriĉaj mensoj, en la kontinento kaj en la jarcento. Pli ol cent volumoj konsistigas tiun verkaron, potenca pro la imagkapablo, monumenta pro la amplekso. Romanoj, noveloj, rakontoj, paroladoj, dramoj, didaktikaj libroj, atestas lian senlacan laboradon dum kvindek jaroj dediĉataj ankaŭ al la instruado de la literaturo ĉe du grandaj oficialaj lernejoj. Tradukitaj en la anglan, germanan, francan, italan, hispanan (x), liaj romanoj kaj rakontoj portis al la fremdlandoj la panoramojn de lia lando, kaj tiel li ja kunlaboras, per la literaturo, por la starigo de la kunfrateco de la homoj. Publike rekonita kiel la plej eminenta brazila prozverkisto, kaj kondukita en la Parlamenton de sia Patrujo, li estis, dum sia mandatoplenumado, la ĉiama defendanto de la Belo, konstante servante la estetikajn idealojn sankciitaj de la tempo kaj renovigitajn de la kulturo. La tuta vivo de s-ro Coelho Netto estas unuvorte, de sia komenco ĝis nun, kontinua kaj fervora literaturkulturado, kiu faris lin, tute juste, la plej alta kaj perfekta reprezentanto de la brazila literaturo nunmomenta, kaj do unu el la plej altaj figuroj de la kontinenta literaturo.

Prezentante la roman-, dram-, novel- kaj rakontverkiston, oratoron kaj edukiston, s-ron Coelho Netto, kiel kandidaton al la Nobel-literatura premio en 1933, la Brazila Beletristika Akademio obeas do veran aspiron de Brazilo, reprezentita de siaj verkistoj kaj de sia popolo, kaj plenumante tiun ĉi devon, ĝi esperas la triumfon kaj la premiigon de sia kandidato, kiel sinceran kaj espriman geston de amikeco kaj justeco.

Rio de Janeiro, la 22an decembro 1932.

(ss.) *Humberto de Campos,* raportinto, kaj 23 pliaj membroj, kies plimulto simpatias Esperanton.

(x) ankaŭ en Esperanton. (Noto de B.L.E.).

PROPAGANDA DO ESPERANTO NO BRASIL

No ano passado a Liga Esperantista Brasileira publicou um interessante prospecto de propaganda com o titulo "Que é o Esperanto?". Alguns milhares dêsses prospectos foram distribuidos em poucos meses, a princípio independente de solicitação e a pessoas possivelmente interessadas, e depois sómente ás que pediam informações sôbre a língua internacional.

Esgotada a edição, a Liga acaba de mandar imprimir uma segunda, conservando o mesmo título e apresentação do folheto, mas ampliando as informações nele contidas.

Nessa fase da propaganda a Liga recebeu pedidos provenientes de 125 localidades de 19 Estados e território do Acre.

Como consequência tem chegado bom número de inscrições nos cursos por correspondência.

A Liga pôde apurar o nome de alguns jornais que nos auxiliaram publicando notas sôbre o Esperanto.

São êles:

MARANHÃO. "O Imparcial" e "Diario da Tarde", *S. Luiz.*

PARAÍBA. "A Imprensa", *João Pessoa.*

PERNAMBUCO. "Diario da Manhã", "Diario da Tarde" e "Diario de Pernambuco", *Recife.*

ALAGOAS. "Jornal de Alagoas", *Maceió.*

BAÍA. "Diario da Bahia", *S. Salvador* e "O Globo", *Castro Alves.*

ESPIRITO SANTO. "Jornal do Commercio", *Vitória.*

ESTADO DO RIO. "Tribuna de Petropolis", *Petrópolis* e "O Luminar", *Santo Antonio de Porciúncula.*

SÃO PAULO. "O Estado de S. Paulo", kaj "Folha da Manhã", *S. Paulo;* "A Cidade", *Monte Azul* e "A Tribuna", *Santos.*

PARANÁ. "O Dia" e "Gazeta do Povo", *Curitiba.*

SANTA CATARINA. "A Patria", "Republica" kaj "Folha Nova", *Florianopolis,* e "Jornal de Joinville", *Joinville.*

RIO GRANDE DO SUL. "Correio do Povo", "Jornal da Manhã" kaj "Rio Grande Filatelico", *Porto Alegre* e "Cruzeiro", *Cacequi.*

MINAS GERAIS. "Minas Geraes", *Belo Horizonte;* "Alto Rio Doce", *Alto Rio Doce* e "Jornal de Curvelo", *Curvelo.*

GOIAZ. "Voz Juvenil", *Bomfim.*

TERRITORIO DO ACRE. "O Acre", *Rio Branco.*

RIO DE JANEIRO. "Jornal do Commercio", "O Globo", "Correio da Manhã" e "Jornal do Brasil".

Os nossos leitores prestar-nos-iam obséquio que agradecemos desde agora, se completassem a lista acima com o nome de outros jornais que tenham inserido notícias do movimento esperantista.

NEKROLOGO

JOHN M. WARDEN

La 7an de Marto lasta mortis en Edinburgo 76 jara s-ro John Warden, prezidanto de la Esperantista Akademio kaj prezidinto de Brita Esperanto-Asocio. S-ro Warden dum sia tuta vivo ĉeestis ĉirkaŭ 100 internaciajn kaj naciajn kongresojn.

Niajn sincerajn kondolencojn!

FUTEBOL

Os esperantistas propugnam a adoção generalizada de uma língua internacional auxiliar e sustentam que tal idioma deve ser artificial, embora construido sôbre os princípios deduzidos das línguas éticas pela ciência da linguagem.

A língua nacional de um determinado povo não lograria aceitação por parte das demais nações e seria naturalmente dificil de aprender.

Uma língua morta, além dêste último obstáculo, apresentaria o de não poder exprimir todos os factos atuais, a não ser que se criasse um vocabulário artificial para designar as cousas que os Romanos ou os Gregos não conheciam.

Quais seriam, por exemplo, os termos do futebol em latim? Como amostra, aqui vão duas dúzias dêles em Esperanto:

futebalo	*futebol*
kampo	*campo*
flanklinio	*linha lateral*
gollinio	*linha do fundo*
mezlinio	*linha do centro*
centra rondo	*circulo do centro*
golejo	*meta*
golspaco	*área da meta*
punspaco	*área penal*
pilko	*bola*
ludo	*jôgo*
ludanto	*jogador*
trupo	*quadro*
golulo	*guardião*
defendanto	*zagueiro*
kurulo	*médio*
atakanto	*dianteiro*
juĝanto	*juiz*
golspaca ĵeto	*tiro de meta*
angulĵeto	*tiro de canto*
liberĵeto	*tiro livre*
dekunumetra ĵeto	*tiro penal*
duontempo	*meio tempo*
golo	*ponto*

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

Bilanco prezentita de l'kasisto rilata al la jaro 1932

Saldo je 1.ª Januaro 1931 . . .	45$510	
Kotizaĵoj	1:317$000	
Subvencio ricevita de la Registaro	500$000	
Vendo de libroj	184$400	
Kurso per korespondado . . .	134$000	
Kolektoj de "Brazila Esperantisto"	25$000	
Donacoj	39$000	
Kotizaĵoj senditaj al U.E.A.		903$300
Aliĝo al la Universala Kongreso de Esperanto		68$700
Presado de Brazila Esperantisto		294$400
Aĉetado de libroj		65$060
Asekuro de la sidejo kaj telefono		50$500
Abonoj al "Heroldo de Esperanto"		25$000
Aĉetado de materialo		265$000
Poŝtelspezoj, ĵurnaloj, stampiloj kaj malgrandaj elspezoj		172$200
Saldo je 31 Decembro 1932 .		400$750
	2:244$910	2:244$910

Rio de Janeiro, 1 Januaro 1933.

E. Felix Tribouillet Kasisto

LA FORMOJ "ATA" KAJ "ITA" DE LA PARTICIPOJ

La ĝenerala sekretario de Brazila Ligo Esperantista, d-ro Porto Carreiro Neto, LK-ano, sendis al "Heroldo de Esperanto", kiu ĝin publikigis, longan artikolon pri la uzado de la formoj "ata" kaj "ita" de la participoj en Esperanto. Lin instigis skribi tiun metodan studon la hodiaŭa kutimo uzadi la formon "estis... ata", respondantan al la aktiva preterito *is*. Per ekzemploj elĉerpitaj el la klasikaj aŭtoroj (la skribinto elektis Zamenhof' on kaj Kabe'n), li pruvis la absolutan neĝustecon de tiu formo en tiuj okazoj. La preterito (pasinta tempo) *is*, li diras, havas respondajn formojn en la pasiva voĉo: "est*as ita*" kaj "est*is ita*".

Li prezentas, tuj ĉe komenco, la jenajn ekzemplojn de "Fundamenta Krestomatio":

"ĉar multaj esperantaj libroj estas verkitaj de personoj..."

"Ĉiuj artikoloj en la Fundamenta Krestomatio estas aŭ skribitaj de mi mem, aŭ — se ili estas skribitaj de aliaj personoj — ili estas korektitaj de mi..."

Kaj li aldonas: "Zamenhof ne diris: est*is* verk*ataj,* est*is* skrib*ataj,* nek est*is* korekt*ataj.*" Li daŭrigas: "En "Marta": pĝ. 84 — "... la vizaĝo de la juna patrino estas desegnita de vi kun videbla sentemeco..."; pĝ. 149: "...la fino de la manuskripto, ĝiaj lastaj paĝoj, estas tradukitaj bonege..."

La formon "est*is ita*" oni uzas: kiam temas pri *ĉeso de la stato,* ekz.:

"Estas tre grava fakto, ke 13 Registaroj estis oficiale reprezentitaj..." (Z., Originala Verkaro, pĝ. 400).

"... tie ĉi estis akceptitaj jam multe da tre gravaj gastoj" (Samloke, pĝ. 381).

Ankaŭ, kiam la frazo esprimas "*staton nedaŭran, okazan situacion* post ago plene finita"; oni vidu la ekzemplon de O. V. pĝ. 381, supre.

Ĉar la sufikso *ita* esprimas *antaŭtempecon,* kelkaj samideanoj opinias, ke la formo *estis ita* taŭgas *nur* por la pluskvamperfekto. Jen la eraro, li diras: "*Ita* signifas *antaŭ*tempecon; estus plibone diri: antaŭtempecon oni esprimas per *ita*; t. e. tiu finaĵo estas uzebla *ne nur* por esprimi agojn finitajn, aŭ simplajn rezultatojn, *kiel ankaŭ* agojn, kies fariĝo okazis antaŭ la momento priparolata. Tiuj du okazoj ne estas egalaj". *Ita,* antaŭ ĉio, li diras, esprimas *rezultaton* de ago, kaj li citas:

"... mi estas tro maljuna por esti ankoraŭ konvertita..." (Z., Batalo de l' Vivo, pĝ. 20). "Ĉu vi volas esti forpelita?" (Samloke, pĝ. 21). "... se vi estos venkita, oni diros..." (F. K., pĝ. 25).

Pri la formo *estis ata* diras la artikolverkinto, kio estas tre grava:

"Estis ata" do oni povas nur uzi en la jenaj okazoj:

a) Ago *samtempa* kun alia ago: "...ĉi tie la infanoj ludadis... dum en la sinagogo estis legata la semajna partaĵo". (Z., Rabeno de Baĥaraĥ, pĝ. 9). Ludado kaj legado estas samtempaj.

b) Ago *longedaŭra*: "...la solaj aŭdeblaj sonoj estis la akra sonado de la grandegaj tondiloj, kiuj preskaŭ senĉese estis movataj de la spertaj manoj". (Z., Marta, pĝ. 126).

c) Ago *kutima*: "La planoj estis farataj en unu sola loko..." (Kabe, La Faraono, Vol. I, pĝ. 99).

"Krom tiuj okazoj" — li daŭrigas — ... ni trovas "estis ata" ĉie, kie temas pri ago estanta en momento pasinta, sed *nekompleta*". Unu el tiaj ekzemploj: "Tie en unu bela mateno de aŭtuno estis aŭdata muziko kaj sincera ridado..." (Z., B. de l' V., pĝ. 7).

Flanke de tiuj ekzemploj li citas la jenajn: "... kiam la vespero fariĝis pli malluma, centoj da koloraj lanternoj estis ekbruligitaj..." (F. K., pĝ. 41). "Lia ideo estis unuvoĉe akceptita kaj tuj estis kunmetita telegramo..." (Samloke, pĝ. 85). "Ĉi tiu demando estis farita per tono ĝentila..." Marta, pĝ. 25). "La kaleŝo estis antaŭ la pordo. La pakaĵo estis surmetita..." (Z., B. de l' V., pĝ. 28). Antaŭ kvin jaroj, ĉe la Bulonja kongreso, estis prezentita projekto..." En tiuj ĉi lastaj oni vidas, ke ne estas uzebla la formo *estis ata,* tute malsama ol *estis ita*. Li montras, post tiuj konsideroj, "la kuriozan gradiĝadon de sencoj de la helpverbo: por unuigi la predikaton al la subjekto; "troviĝi jam antaŭe", "troviĝi nedaŭre, "ektroviĝi".

Ni finu tiun ĉi resumon dirante, ke d-ro Porto Carreiro Neto ricevis de du kolegoj LK-anoj, s-roj Ed. Kuehnl, ĉeĥoslovako, kaj Sepúlveda Cuadra, el Ĉilio, poŝtkarton, resp. leteron, kun gratuloj pro lia artikolo. S-ro Ed. Kuehnl diras, ke liaj "klarigoj estas *tre* gravaj" kaj ke "antaŭ tridek jaroj neniu parolis pri tiu ĉi formo" (*estis ata* por la preterito *is*). S-ro S. Cuadra diras, ke nia brazila samideano "prezentas la aferon tia, kia ĝi devas esti" kaj ke "ni ne devas ŝanĝi la netuŝeblan Fundamenton".

BRAZILA KRONIKO

ŜTATO AMAZONAS. — *Manaos*. S-ro Sebastião Augusto sciigis nin ke "Lusitano Sport Club" intencas malfermi kurson de Esperanto kaj ke li ankaŭ propagandas tiun lingvon ĉe "Portugala Unuiĝo".

ŜTATO PIAUÍ. — *Teresina*. Promesis fari viglan propagandon de Esperanto S-ro Liorne Fontenele.

ŜTATO RIO GRANDE NORTE. — *Caraúbas*. Akceptis la taskon esti delegito de B. L. E. d-ro Maltez Fernandes.

ŜTATO PARAÍBA. — *João Pessoa*. La ĵurnalo "A Imprensa" publikigis informojn pri Esperanto.

Alagoa Nova. — S-ro Manoel Tavares de Mello, estro de la distilejo "Esperanto", leĝe registris unu el ĝiaj produktaĵoj sub la nomo "Bonega Brando-Verda Stelo". Sur ĝia registrita fabrikmarko oni vidas verdan stelon kun la vorto *Esperanto* ĉirkaŭita de la jena frazo: "Per Esperanto l'amikeco inter ĉiuj popoloj".

PERNAMBUCO. — *Recife*. Laŭ letero ricevita de S-ro Francisco Ristal Ferreira, direktas la kurson de Esperanto starigitan de d-ro Anibal de Oliveira Bruno ĉe "Popularа Universitato" S-ro Thomaz T. Villa Nova, malnova esperantisto.

— B.L.E. ricevis leteron de la ĝenerala direktoro de "Departamento Técnico L. C. Smith", s-ro prof. Francisco A. Leal, per kiu li petas la necesajn klarigojn por ke li povu starigi kurson de Esperanto. Li aldonas ke li estas konvinkita pri la baldaŭa nepra neceso de tiu helpleingvo al ĉiuj kiuj sin dediĉas al la komerco.

— Publikigis informojn pri Esperanto la jenaj gravaj ĵurnaloj: "Diario de Pernambuco", "Diario da Tarde", kaj "Diario da Manhã".

ŜTATO ALAGOAS. — *Maceió*. Aliĝis al B.L.E. s-ro Paulo de Miranda Motta.

ŜTATO BAÍA. — *S. Salvador*. Aliĝis al B.L.E. f-ino Judith Vianna Nunes kaj s-ro Jaddo Couto Maciel.

ŜTATO S. PAŬLO. — *S. Paŭlo*. Loĝas nun en tiu ĉefurbo s-ro Egon Schaden, kiu viglan propagandon faris en Florianopolis, kie li loĝis ĝis la lasta jaro. Li klopodas por kunigi la disigitajn esperantistojn loĝantajn en la ĉefurbo. Tial li jam fondis la "Centron Esperantistan de São Paulo". Jen ĝia nuna adreso: Av. São João 341. Sob.

— Publikigis informojn pri Esperanto la multlegataj ĵurnaloj: "O Estado de São Paulo" kaj "Folha da Manhã".

— "Revista Tachygráphica" oficiala organo de "Federação Tachygráphica Brasileira" (Caixa postal 1524), sub la titolo: "Stenografiaj Kantoj" transskribis artikolon de la pariza revuo "Le Stenographe illustré", kiu finiĝas per la jenaj vortoj: "Nur la esperantistaj stenografistoj nun povus eble plenumi la problemon de la Internacia Stenografia Kanto, kaj facile!"

— Aliĝis al B.L.E. s-roj Geraldo de Azezedo kaj Mario Garcia Rodriguez. Tiu ĉi eldonis koverton de propagando. Jen ĝia ĉefa frazo: "Estas necese instrui Esperanton en la lernejoj".

Santos. La grava ĵurnalo "A Tribuna" publikigis informojn pri Esperanto.

ŜTATO PARANÁ. — *Curitiba*. Aliĝis al B.L.E. s-ro Antonio L. da Silva.

— La ĵurnaloj "O Dia" kaj "Gazeta do Povo" publikigis sciigojn pri Esperanto.

ŜTATO RIO GRANDE SUL. — *P. Alegre*. Sciigoj pri Esperanto aperis sur la multlegataj ĵurnaloj "Correio do Povo" kaj "Jornal da Manhã" kaj la revuo "Rio Grande Filatélico".

Cruz Alta. S-ro Tomas Valka sciigis nin ke li klopodas por fondi esperantan grupon kaj tial li jam malfermis kurson de Esperanto dum la monato Aprilo. Lasttempe aliĝis al B.L.E. S-ro Homero Dias.

Bagé. S-ro Carlos Albers Filho aliĝis al B.L.E.

ŜTATO MINAS GERAIS. — *B. Horizonte*. Direktas kurson de Esperanto S-ro Lincoln Martins Vianna, provizora prezidanto de "Junulara Esperantista Societo".

Curvelo. "Jornal de Curvello" aperigis notojn pri Esperanto.

ŜTATO GOIAZ. — *Catalão*. Akceptis la taskon de delegito de B.L.E. kaj U.F.E. en tiu komunumo la franca samideano S-ro René Deckers, loĝanta en Fazenda do Corrego Fundo.

RIO DE JANEIRO. — Ĉiuj ĵurnaloj sciigis sian legantaron pri la disradiado ankaŭ en Esperanto de la paroladoj farotaj dum la solena kunsido de la Kongreso de la Panamerika Unuiĝo. Unu el la oratoroj estis la prezidanto de Usono.

— La estraro de B.L.E. aliĝis al la kondolencaj elmontroj okaze de la morto de la emi-

nenta brazila inĝeniero Grafo d-ro Paulo de Frontin, prezidanto de Klubo de Inĝenieroj kaj ekssenatano. Li tre simpatiis al Esperanto.

— La ŝaka revuo "Xadrez Brasileiro" stampas sur siaj banderoloj la vorton "interŝanĝo". Jen ĝia redaktejo: Rua Gonçalves Dias, 42.

— En la spiritismaj revuoj "Revista Espirita do Brasil" kaj "Mundo Espirita" S-ro Ismael Gomes Braga skribis pri la esperante redaktita revuo "Oomoto".

— Jornal do Brasil" publikigis la esperantan tradukon de la "Skolta Esperantista himno" faritan de d-ro Luiz Porto Carreiro Neto.

— Vizitis la sidejon de B.L.E. la konataj esperantistoj S-roj João Vianna, akompanata de sia edzino, kaj Egon Schaden, kiu translokiĝis al S. Paŭlo.

CONCURSO DE TRADUÇÃO

No próximo número daremos o resultado do concurso, aberto em o número anterior e que consiste na tradução do conto "A onça e o gato", de Silvio Romero.

PELO ESTRANGEIRO

O Esperanto e os governos

No comêço dêste ano o prefeito de Tokio, sr. Hidejiro Nagata, fez uma conferência pelo microfone da Estação Central daquela capital sôbre: "Que situação ocupa o povo japonês nas relações internacionais". Entre os problemas atuais o sr. Nagata acentuou cinco pontos, dos quais salientou em terceiro o Esperanto, aconselhando aos seus conterráneos a adoção dêsse idioma auxiliar como única língua internacional. Convém notar que êsse prefeito não é Esperantista, não se esperando que êle fôsse tão simpático ao nosso movimento; acrescente-se que o sr. Nagata é chefe dum dos partidos no Japão e tem grande influência entre os membros da "direita".

O sr. Jukio Ozaki, ex-ministro e conhecido estadista japonês, ora residindo em Londres, escreveu ha pouco um artigo no jornal "Kaizo" (Reforma), um dos periódicos de maior influência político-social. Sob o título "A guisa de meu epitáfio", criticou severamente os problemas atuais do Japão moderno e, igualmente, aconselhou aos japoneses a admissão do Esperanto como língua internacional. O filho e secretário do referido estadista, sr. Yukitern Osazi, é devotado Esperantista de longa data.

O ministro alemão da Propaganda, dr. Goebbels, em entrevista a vários representantes da imprensa, declarou que para os trabalhos do seu ministério os meios modernos são excelentes, e destacou o Esperanto como um dêstes meios, principalmente pela radiotelefonia.

O ministro espanhol da Instrução Pública concedeu á Hispana Esperanto-Associo uma subvenção de 5000 pesetas para ampliação do ensino do Esperanto. Essa associação resolveu abrir cursos para professores, criando 11 prêmios de 400 pesetas cada um para os melhores alunos, ao mesmo tempo concedendo-lhes um ingresso gratúito ao próximo 25° Congresso Universal de Esperanto, a realizar-se em Koeln (Alemanha).

Em Lyon (França) a senhorita Lidia Zamenhof, uma das filhas do autor do Esperanto, acaba de fazer um curso do idioma auxiliar com a participação de 170 alunos. Deante do sucesso dêsse curso o conselho municipal daquela cidade resolveu dar ao mesmo uma subvenção de 1000 francos, assim como organizar um curso oficial, para cuja efetivação foram destinados 2000 francos.

A prefeitura de Rotterdam (Holanda) aprovou uma subvenção de mais de 70000 florins para a instrucção dos sem-trabalho. Além de aulas de oficios vários, fazem-se também cursos de línguas: francês, inglês, alemão e Esperanto.

Considerando a importância do idioma internacional para os funcionários dos correios, telégrafos e telefones, a Repartição Geral dos Correios e Telégrafos da Holanda, juntamente com a Liga de funcionários destas repartições, que são Esperantistas, resolveu abrir um curso de Esperanto para empregados que ainda não conhecem o idíoma auxiliar; êsse curso será dado de 21 de junho a 1° de julho proximos, segundo o moderno método do padre rumeno Cseh.

Na Mandchúria, o novo Estado asiático, o Esperanto tem recebido ultimamente grande impulso. Por proposta de 27 representantes de várias cidades, reunidos em assembléa, já se pensa em adotar o Esperanto como uma das línguas oficiais do país.

Em dezembro p. p. abriu-se um curso de Esperanto para o público na Academia Comercial de Budapest (Hungria); o discurso inaugural foi proferido pelo ministro dr. A. Benárd. Este mesmo ministro é um dos patronos da "Sociedade Pedagógica de Esperantistas da Hungria", que, nascida no mesmo mês de dezembro, já conta mais de 150 pessoas. Patrono é igualmente o ex-ministro da instrução dr. G. Lukács. O atual ministro da instrução fez-se representar na solenidade pelo conselheiro ministerial d-ro G. Nevelös, que exprimiu sua grande simpatia pelo Esperanto.

Por último, não é demais recordar que o 24° Congresso Universal de Esperanto, realizado o ano passado em Paris, foi convidado pela Câmara de Comércio dessa cidade. O sr. A. Lebrun, presidente da república francesa, foi o seu alto patrono; 11 ministros fizeram parte da comissão de patronos; 11 governos estrangeiros, 51 câmaras de comércio se fizeram representar nesse congresso.

Personalidades de destaque a respeito do Esperanto

Na 3a Conferência Balcânica, reunida em Bucareste (Rumânia) os respectivos delegados, abaixo nomeados, subscreveram uma noção a favor do Esperanto, desejando ao movimento esperantista universal os maiores triunfos até o consegui-

mento do ideal a que se propõem os adeptos de Zamenhof. Foram os seguintes: Grigorett Trancuiasi, ex-ministro do Trabalho da Rumânia; Stellian Popescu, da Comissão de Estudos da Câmara de Comércio de Bucarest; Jean Bart, membro da Delegação Naval; Prof. M. Topalovici, da delegação do govêrno iugoslavo; dr. Sotiriades, da delegação da Grécia; prof. R. Quidde, delegado da Liga das Nações e que recebeu o prêmio Nobel da paz.

O Esperanto na religião

Já é fato conhecido que o Esperanto tem encontrado simpatia por várias religiões do mundo, desde o cristianismo até o novo "Oomoto", no Japão. Nos círculos católicos existem mesmo periódicos de propaganda redigidos no idioma auxiliar. Temos agora conhecimento de que illustre prelado, o bispo-assistente de Praga (Tcheco-Slováquia) é Esperantista praticante, desde alguns anos. Em 1926 foi eleito presidente da "União de Esperantistas Católicos de Praga"; em 1929 fundou a "Liga de Esperantistas Católicos de Tcheco-Slováquia". Por sua sugestão a "Comissão dos Festejos comemorativos do milenário de S. Venceslau" editou um belo cartaz em Esperanto, o qual fez extraordinário sucesso. Na inauguração solene dêsses festejos o referido bispo, dr. Antônio Eltschkner, proferiu um discurso no idioma auxiliar; e assim por várias ocasiões tem êle utilizado o Esperanto ao serviço da religião.

O Esperanto e a cultura infantil

A "Revista Internacional de Cultura Infantil", órgão mensal da Associação Imperial de Puericultura, de Tokio, mantém, desde o seu início, uma secção de Esperanto, obedecendo ao seu lema: "A paz mundial vinda dos meios infantís". A revista, que é de 60 páginas, dedica 10 páginas ao idioma internacional.

O Esperanto na radiotelefonia

A 16 de dezembro p. p. todas as estações de rádio da Tcheco-Slováquia irradiaram, numa pausa de concerto, uma palestra, em Esperanto, do prof. T. Kilian sôbre as belezas daquele país. Dizem as notícias que nunca nenhuma conferência em língua estrangeira obtivera igual sucesso. O conferêncista recebeu pouco depois 68 cartas e postais, com felicitações de quasi todos os paises da Europa e até da Asia.

Em março dêste ano o conselheiro Rudolf Trey falou da estação de Viena, em alemão, sôbre a Dinamarca, acentuando o valor do Esperanto e o auxílio mútuo estabelecido entre as organizações esperantistas da Dinamarca, Suécia, e Noruega. Apresentou oficialmente o conferencista o cônsul V. Broch, da embaixada dinamarquesa em Viena.

Vários cursos de Esperanto na Polônia

Após um curso em 10 lições, engenheiros de Varsóvia pensam em fundar uma secção de Esperanto na Sociedade de Técnicos daquela cidade.

A secção da "Federação Internacional de Antigos Combatentes", na Polônia, resolveu abrir um curso, de Esperanto para os seus chefes e secretários. Esse curso, que começou em janeiro p. p., conta 25 representantes das sociedades filadas à Federação; esta tem 500000 sócios, donde se pode bem imaginar a importância dessa iniciativa.

Entre os cooperativistas agricultores é estudado também o Esperanto, por intermédio do órgão oficial da sua federação. No curso recentemente aberto inscreveram-se 400 cooperativistas.

ESPERANTA GAZETARO

JUNA ESPERANTISTO. Nova internacia monata junulara revuo. Oficiala organo de tutmonda Esperanto-Junulara Asocio. Red. kaj Adm: *Kraków. Lelewela* 9m 2. *Pollando*. Abonprezo eksterlande: Jare — 2. 50 sv. frankoj.

LIGILO. Monata Esperanta Revuo por Ĉekoslovakoj. Red. kaj Adm.: *Prostejov. Masarykovo nám.* 33. *Tchecoslovaquia.*

TUTMONDO ESPERANTA. Monata revuo amuza kaj sciiga. Adm.: Friedrich Schloe, Tutmondo-Presejo kaj Eldonejo, *Karlsruhe am Rhein. Dammerstockstrasse Nr. 15. Alemanha.* Abonprezo: kvaronjare 0.40 g. markoj.

ESPERANTISTUL. Trimonata aldono al la semajna gazeto "Marea No. astra". Adreso: D. N. Mincev. *Str. Scarlat Varnav,* 67. *Constanta — Rumania.* Jarabono: 1sv. franko.

POLITIKA SOCIALA REVUO. Aperas laŭ kvar trimonataj kajeroj, kiuj prezentas ĉiujare volumon de almenaŭ 320 paĝoj inoktavaj. Red.: G. Waringhien, 13, *Place Simon-Vollant, Lille* (*Francujo*). Ad.: Librejo Felix Alcan, 108, *Bd. Saint-Germain. Paris* 6e (*Francujo*). Jarabono: 40 francaj frankoj.

INTERNACIA KOMPANIO DE LITVAGONOJ

La grava firmo el Londono Thos. Cook & Son, Ltd., ĵus eldonis 8 paĝan esperantan propagandilon pri siaj fame konataj litvagonoj.

B. L. E. skribis al tiu firmo petante kelkajn ekzemplerojn de tiu propagandilo.

Plenumante tiun peton ĝi skribis al ni dankan leteron en Esperanto kaj sciigis nin ke ĝi ankaŭ sendis kelkajn ekzemplerojn al sia agentejo en Rio de Janeiro, kies sidejo estas: Rua Candelaria, 6-2º.

De la agento s-ro E. S. d'Oliveira, al kiu oni povas peti ekzempleron, ni ricevis tre ĝentilan leteron.

BIBLIOGRAFIO

Ni ricevis kaj tre dankas:

LA LANGUE INTERNATIONALE. LE PROBLEME ET SA SOLUTION. Esenco kaj estonteco de la ideo de lingvo internacia. Essence et avenir de l' idée d'une langue international. Texte Esperanto par UNUEL. Traduit du "Fundamenta Krestomatio" par Maur. Jaumotte. La teksto de ĉi tiu broŝuro estis verkita de UNUEL (D-ro L. L. Zamenhof) en la komenco de la jaro 1900. Eldonita de "Belga Esperanto-Instituto". (Koopera Societo). 11, *Rue du Petit Chien. Antverpeno. Belgujo. Prezo: F.* 5.00.

INTERNACIA HEJMO ESPERANTISTA ASPREMONT. (Alpes Maritimes). Franclando. 13 km ekster Nico, norde en la Alpoj Maraj. Propraĵo de la Esperanto-Movado, sub la aŭspicio de la Internacia Centra Komitato, Genevo, Svislando, fondita en la jaro 1931.

LEA-VORTARO ESPERANTO-GERMANA. Laŭ komisio de lingva komisiono de G. L. E. A. Kompilis: H. Nonnenmann. Redaktis kaj kompletigis: D-ro H. Muravkin. Eld. G. L. E. A., Berlin 1933. *Arbeiter Esperanto-Bund. Berlin C.* 25. *Germanujo. Prezo:* 1 Mk. g.

GVIDILO DE L' PROFESOROJ KAJ DE L' LERNANTOJ. Konsiloj por la lernado de Esperanta - Stenografio Duployé-Flageul kaj modela traduko de l' Ekzercoj. Eldonejo de Esper. Sten. 9 *Bd. Voltaire. Issy. Seine. Francujo.*

SINJORO LAŬDATA. Dediĉaĵoj al S-ro Onisabro Deguĉi de eksterlandaj samideanoj. Kompilita de Koogecu Niŝimura. Dua eldono. 200 paĝa. Lukse bindita. Oomoto-propaganda oficejo. Kameoka Kioto-Japanujo. Prezo: 2 sv. fr. plus 10% por sendkostoj.

LYON' A FOIRO. Internacia Merkato. 9-19 Marto. Diversaj propagandaj prospektoj.

KONTRAŬ LA REGANTAJ PERCEPTOJ PRI KRIMO KAJ PUNO, de D-rino Klara Meyer-Viĥman (Clara Meyer — Wichmann). El la nederlanda lingvo tradukita de Nikune. Eldonis: "Komitato por Agado kontraŭ la regantaj Perceptoj pri Krimoj kaj Puno", *Amsterdamo Z. (Nederlando)*. Olympiarweg 58. Prezo por 10 ekz.: 050 h. gd. aŭ 1 sv. fk. La verkintino de tiu ĉi broŝuro estis ĉefo de la Sekcio por Jura kaj Mallibereja Statistiko de la Centra Statistika Oficejo de Nederlando, kaj sekretariino de la Komitato.

SVEDA ŜLOSILO. 10-a eldono. 120-140 aj eldonô 20.000 ekz. elĉerpiĝis en unu jaro. Eldonanto estas Eldona Societo Esperanto, *Stockholm,* Svedujo, laŭ permeso de ICK. La prezo estas 0,10 sved. kr.

SISTEMA KURSO DE ESPERANTO. Dua eldono. Verkita de H. Seppik kaj Ernfrid Malmgren. Eldona Societo Esperanto, *Stockholm, Svedujo.* Prezo: 0,75 sved. kr.

HUNGARA ANTOLOGIO. Redaktis: K. Kalocsay. Kunlaboris: J. Baghy, K. Bodô, L. Halka, F. Szilágyi, L. Totsche. Enkondukon verkis Miĥaelo Babits. Poemoj kaj noveloj de 50 hungaraj verkistoj. Eldonis Literatura Mondo kaj Asocio de Esperantistaj Libro-Amikoj. Budapest, IX. Mester-u. 53. Formato 15 x 23 cm. 472 tekstopagoj kaj 24 kliŝopaĝoj kun la fotoj de 47 verkistoj. Senligna papero, multkolora kovrilo. Prezo svisaj frankoj 12. — broŝuritaj; sv. fr. 14. — bindita. Aldonu 10% por sendkostoj. Membroj de AELA. ricevas por sia kotizo de 13.50 fr. kiel unuan libron, el la serio de ses libroj.

ESPERANTO — SVEDA VORTARO. Elloboris Paul Nylén, lingvokomitatano kaj akademiano. 232 paĝa. Eldona Societo Esperanto s. p. r. Fako 698, *Stockholm* 1. *Svedujo.* Preko: broŝ. — 3,75 sved. kr.; bind. 5 sved kr.

TEORIO DE SOCIA VIVO, de Okamotorikiĉi. Evangelioj de Belismo. Volumo VIII. Petu ĝin al Okamoto — rikiĉi. *Tomiokamura, Ŝuntoo-gun, Ŝizuoka-ken, Japanujo.*

COOK'S WAGONS-LITS. Okfolia propagandilo. Utila informaro por la vojaĝonto. Petu ekzempleron al: Cooks' wagons-lits. *Berkeley Street, London, W.* 1. *Anglujo.*

FOIRO — BUDAPEST. 6-15 Majo 1933. Ilustrita gvidfolio pri la Budapesta Internacia Foiro. Petu ĝin al: *Foiroficejo, V. Alkotmanystrato S. Budapest: Hungarujo.*

BINGEN. Ilustrita gvidlibreto pri Bingen en Esperanto. Petu ekzempleron al la Magistrato de *Bingen (Rhein). Germanujo.*

POŜTKARTO kun bildo de la grandioza monumento de Jesuo Kristo sur monto Korkovado ĉe Rio de Janeiro; teksto en Esperanto. Prezo: 4 kartoj — 1 respondkupono. Havebla ĉe S-ro A. Couto Fernandes. *Rua Alice,* 65. *Rio de Janeiro. Brazilo.*

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

(Liga Esperantista Brasileira)

Societo de publika utileco, laŭ registara dekreto N. 4.356, 26 Oktobro 1921

Estraro de B. L. E.

Honora prez. — D-ro Everardo Backheuser
Hon. vic-prez. — D-ro Venancio da Silva
Prezidanto — Inĝ. A. Couto Fernandes
Vicprezidanto — D-ro Carlos Domingues
Ĝenerala sek. — D-ro L. Porto Carreiro Neto
1.ª *sek.* — S-ro Guilherme Azambuja Neves
2.ª *sek.* — F-ino Yrany Baggi de Araujo
Kasisto — S-ro E. Felix Tribouillet

———

Todo sócio de B.L.E. é sócio nato da "Universala Federacio Esperantista (U.F.E.). Sua quota anual é de:

10$000 para o sócio isolado.

16$000 para o sócio isolado (com direito ao "Anuário").

6$000 para o sócio de grupo regional.

12$000 para o sócio de grupo regional (com direito ao "Anuário").

Os grupos esperantistas pagarão a quota anual mínima de:

18$000 ou 36$000 (correspondente a três sócios).

———

GRUPOJ ALIĜINTAJ

1. BRAZILA KLUBO "ESPERANTO". (1906) Sidejo: *Rua Marechal Floriano, n.º 212. Rio de Janeiro.*

2. VIRINA KLUBO, (1912) Sidejo: *Rua Marechal Floriano,* n.º 212. *Rio de Janeiro.*

3. ESPERANTISTA RONDETO "VERDA STELO". (1919). *São Bonifacio. Correio de Terezopolis, Sta. Catarina.*

4. SUD-BRAZILA ESPERANTISTIGILO". (1927). Sidejo: *Rua dos Andradas,* 1.431. *Porto Alegre. Rio Grande do Sul.*

5. SERVIÇO DE ESTATISTICA GERAL DO ESTADO DE MINAS GERAES. (1929). *Secretaria da Agricultura. B. Horizonte. Minas Gerais.*

6. GIMNAZIA ESPERANTISTA RONDETO. (1929). Sidejo: *Ginasio Catarinense· Florianopolis. S. Catarina.*

7. JUNULARA ESPERANTISTA SOCIETO. (1930). Sidejo: *Rua Grão Mogol,* 197. *B. Horizonte, Minas Gerais.*

8. CENTRO ESPERANTISTA DE PARANÁ. (1931). Sidejo: *Avenida João Gualberto,* 726. *Curitiba. Paraná.*

MONOFERADO POR LA KONSTRUO DE ZAMENHOF-MONUMENTO EN BIALYSTOCK

Neniu esperantisto rifuzu aĉeti unu aŭ kelkajn brikojn por la Monumento.

La prezo de ĉiu briko egalas afrankon por eksterlanda letero (700 rs.).

Kiu donacas almenaŭ 10 brikojn (7$000) ricevas specialan dankleteron kaj estas enskribita en la Oran Libron de la Monumento. La nomoj de tiuj monoferintoj aperos krom tio en Esperanta gazetaro.

Brazila Ligo Esperantista estas la honora reprezentanto en Brazilo.

Sendu la sumon al S-ro A. Couto Fernandes, Rua Alice 65, Rio de Janeiro.

Sumo ricevita .... 200$000

———

A. S. CENTRA ESPERANTO LIBREJO

En la jara ĝenerala kunveno de akciuloj de la Akcia Societo "Centra Esperanto Librejo" en Hago (Nederlando), okazinta la 18 an de Februaro, la bilanco kaj la konto de perdoj kaj profitoj estis aprobataj kaj la dividendo pri 1932 fiksata je 6½% (antaŭan jaron 7%). Kiel komisaro estis elektita S-ro N. de Boer.

Konforme al la statuto de kunveno priparolis la dividon de la plia profito kaj decidis donaci 65.23 guldenojn al la Internacia Centra Komitato de la Esperanto-movado en Ge-

———

Presejo: Fratoj Pongetti. Av. Mem de Sá, 78 — Rio de Janeiro.